

Varil Fiyatı 130 Doları Aştığında: Petrolün Arterlerine Sahip Olan Karara Da Sahip Olur

Enerji akışının, tıpkı bedenlerin kan akışına dayandığı gibi, dünyamızda petrol varil cinsinden ölçülen bir meta değil, dünya ekonomisini ayakta tutan ya da boğulmaya iten gizli bir damardır. Varil fiyatı 130 dolar ve üzerine çıktığında, soru artık “Petrol kimin elinde?” değil, “Petrolü ulaştırma gücü kimin elinde?” olur.

Burada coğrafya bir kadere dönüşür; deniz ve kara yolları, çıkarların kesiştiği, güç dengelerinin sınındığı ve petrol tankerlerinin ritmine göre nüfuzun yeniden çizildiği şiddetli bir uluslararası mücadelenin sessiz sahnelerine dönüşür. O zaman fiyat artışları sadece geçici bir ekonomik krizin yansıması değil, küresel tedarik sistemindeki daha derin bir dengesizliğin ifadesi olur; petrolün taşınması başlı başına bir kriz haline gelir ve bu krizde siyaset güvenlikle, ekonomi ise askerî güçle iç içe geçer. İşte bu noktada en acil soru ortaya çıkıyor: Bu tıkanıklıktan kim yararlanıyor? Ve dünya, açık bir çatışmaya sürüklenmeden bu tıkanıklığı nasıl çözmeye çalışıyor?

Petrol fiyatlarının yükselmesi sadece ekonomik bir rakam değildir; aksine küresel ölçekte siyasi ekonomi dengelerinde geniş bir dönüşümün işareti olup bunu aşağıdaki hususlar yoluyla açıklayacağız:

Birincisi: Küresel ekonomi baskı altında: Enerji fiyatlarının bu şekilde yükselmesi, neredeyse her şeyin maliyetinin artması anlamına gelmektedir; çünkü (kara, deniz ve hava yolu taşımacılığı ve benzerleri) gibi ulaşım maliyetleri yükselmekte, tüm alanlarda sanayi üretim fiyatları artmakta ve aynı şekilde ulaşım ve gübre maliyetlerinin yükselmesi nedeniyle gıda fiyatları da yükselmektedir. Böylece satın alma gücü aşınmakta ve küresel ölçekte enflasyon oranları yükselmektedir; bu da dünyayı son derece tehlikeli bir aşamaya, yani yarı ya da tam durgunluk sürecine sürüklemektedir.

İkincisi: İthalatçı ülkeler krizde: Enerji ithalatına bağımlı ülkeler, ticaret açığının büyümesi ve yerel para birimleri üzerindeki baskıyla karşı karşıya kalacak ve böylece borçlar artacak ve halk üzerindeki vergiler yükselecektir; yani bu ülkelerde muhtemel bir geçim krizinin eşiğinde olacağız.

Üçüncüsü: İhracatçı ülkeler canlanacak ama temkinli bir şekilde: Zira (Körfez ülkeleri, Rusya, bazı Afrika ülkeleri ve Amerika Birleşik Devletleri ve benzerleri) gibi ihracatçı ülkeler fayda sağlamakta, büyük gelirler elde etmekte, rezervlerini güçlendirmekte ve harcamalarını genişletmektedir; ancak yükseliş uzun süre devam ederse ithalatları zarar görebilir; çünkü dünya alternatifler aramaya başlayabilir ve bu da gelecekte bir tehdit oluşturabilir. Ayrıca gelirlerin bir kısmı, geçiş yollarına sahip olmayanlar için ulaşım maliyetlerinde tüketilecektir.

Dördüncüsü: Alternatif enerjiye yönelik dönüşümün hızlanması: Fiyatlar bu şekilde yükseldiğinde, güneş ve rüzgâr enerjisi ekonomik açıdan daha cazip

hâle gelmekte, elektrikli araç projeleri hız kazanmakta ve nükleer enerjiyle ilgili tartışmalar güçlü bir şekilde yeniden gündeme gelmektedir.

Beşincisi: Siyasi ve jeopolitik gerilimler: Bugün bu gerilimlere tanık olmaktayız ve petrol hâlâ varil başına 100 Dolar sınırında; peki ya 130 Doların üzerine çıkarsa ne olur? Üretim bölgelerinde ve petrol geçiş yollarında savaşlar ya da gerilimler ortaya çıkabilir, OPEC Plus ve benzeri petrol ittifaklarının içinde anlaşmazlıklar veya bölünmelere tanık olabiliriz ve buna tedarik zincirlerinde aksaklıklar eşlik edebilir. İşte büyük devletleri, özellikle de Amerika'yı, büyük güçler arasındaki çatışmayı tırmandırmaya iten şey budur; zira Amerika, (Venezuela ve İran... ki sırada daha başkaları da var) gibi bölgelere siyasi ve askeri olarak müdahale etmeye başlamış ve aynı zamanda uluslararası ittifakları kendi çıkarlarına göre yeniden şekillendirmeye çalışmaktadır.

Altıncısı: Finansal piyasalar dalgalanıyor: Genel olarak hisse senedi piyasaları, özellikle de sanayi sektörleri gerilerken; enerji hisseleri fiyat artışlarıyla birlikte yükselmektedir. Ayrıca bu, enflasyonla mücadele etmek için merkez bankalarını faiz oranlarını yükseltmeye itmekte; bu da büyük finans kuruluşlarının politikalarında temel değişimleri yansıtmaktadır; nitekim bunu, Jerome Powell'ın yerine Kevin Warsh'ın gelmesi açıklamaktadır; zira Kevin, Fed'in çalışma mekanizmasında temel değişiklikler yapma tehdidinde bulunmaktadır.

Petrolün 130 Doların üzerine çıkmasıyla birlikte bu, devletler arasındaki güçlerin yeniden dağıtılmasına yol açabilecek, halklar üzerinde baskı oluşturabilecek ve dünyayı enerji rotasını ve güç dengelerini değiştirmeye itebilecek küresel ekonomik gerilim aşamasının ilanı sayılır.

Soruya geri dönersek: **Bu boğucu durumdan kim faydalanıyor?** Faydalananlar ihracatçı ülkeler ve büyük enerji şirketleridir; zira rekor düzeyde kârlar ve piyasada daha büyük bir nüfuz elde etmektedirler. Ayrıca Amerika çifte fayda sağlamaktadır; çünkü büyük bir tüketici olmasına rağmen, ancak yüksek maliyetli kaya petrolünün en büyük üreticilerinden biri olup fiyatların yükselmesiyle bu üretimin kârlı bir hâle gelmesinin yanı sıra Amerika, enerjiyi siyasi nüfuz aracı olarak da kullanmaktadır. Ayrıca güneş ve rüzgâr enerjisi şirketleri gibi alternatif enerji şirketleri, Tesla gibi elektrikli araç üreticileri ve Çin gibi ve aynı zamanda yaşadığı krizlerine rağmen Almanya gibi alternatif yatırımlara öncülük eden ülkeler de fayda sağlamaktadırlar.

Kaybeden ise özellikle büyük ölçüde etkilenen yoksul ve orta sınıfın olduğu dünyanın geri kalan ülkeleridir; bu da geniş çaplı toplumsal huzursuzluklara kapı aralayabilir.

İkinci soruya gelince: **Dünya, açık bir çatışma yaşamadan bu çıkmazı nasıl aşmaya çalışacak?** Bunun tek bir çözümü olmayacak, aksine bir dizi dönüşüm yoluyla gerçekleşecek:

- (Otomobiller, otobüsler ve şarj altyapısının genişletilmesi) gibi elektriğe dönüş.

- Bireysel araçlar yerine toplu taşımayı güçlendirmek ve özel araçlara bağımlılığını azaltmak.

- (Özellikle gelecekte kamyonlar ve uçaklar için) hidrojen gibi alternatif yakıtlar ve biyoyakıtların yeniden kullanımı.

- Uzun mesafeli taşımacılığa bağımlılığın azaltılması ve üretimin pazarlara yaklaştırılması yoluyla tedarik zincirlerinin yeniden şekillendirilmesi,

- Sınırlı yakıt sübvansiyonları veya yüksek tüketime kısıtlamaların getirilmesi ve uzaktan çalışmanın teşvik edilmesi gibi devletin kemer sıkma politikaları.

Bu çözümler sihirli değildir; aksine bir on yıl veya daha uzun sürebilecek köklü bir dönüşüm gerektirmektedir.

Buna göre petrol savaşının, artık petrol yataklarından ziyade, onun gittiği yollarda kazanıldığı açığa çıkmaktadır. Bugün güç, sadece rezervlerin büyüklüğüyle değil; aksine Hürmüz Boğazı'ndan Bab el-Mandeb'e, çöllerdeki boru hatlarından limanlara kadar deniz ve kara geçitleri üzerinden akışı güvence altına alma ya da devre dışı bırakma gücüyle ölçülmektedir.

Petrol artık sadece stratejik bir meta değildir; aksine karmaşık bir yol ağıdır; bu ağ kontrol eden biri, tek bir kurşun bile sıkmadan dünya ekonomisini yeniden şekillendirme gücüne sahip olur. Ülkeler tedarik yollarını çeşitlendirmeye ve enerji arterlerini geliştirmeye çalışırken denge, caydırıcılık ile akış, koruma ile baskı/şantaj arasında hassas bir denkleme dayalı olarak kırılabilir bir şekilde kalmaya devam etmektedir. Büyük devletler bunu uzun zaman önce fark etmiştir; zira Çin, başarılı veya başarısız olacağına bakmaksızın alternatif yollar ve enerji kaynakları arayışına yönelmiş; ABD ise bir süredir askeri, ekonomik ve siyasi olarak harekete geçmiş ve kontrol etmek için nüfuzunu kullanmıştır; bugün Orta Doğu'da, onun geçitlerinde, Afrika'da ve onun servetleri üzerinde tanık olduğumuz nüfuz savaşları, çatışmanın iki tarafı arasında ateşin olmadığı bir savaştan ibarettir; bu da karanlık anlarda tasavvur edebileceğimizden çok daha büyük bir savaşa yol açabilir.

Böylece enerjinin geleceği, sadece petrole kimin sahip olduğuyla değil, aksine onun geçiş anahtarlarına sahip olanın kim olduğuyla belirlenecektir; dolayısıyla çıkarların kesiştiği ve geçiş yollarının daraldığı bir anda, bu çatışma bu yollar üzerinde kontrol kurmaya evrilebilir ve bu da uluslararası sistemde güç kurallarının yeniden yazılmasına yol açabilir.

Müslüman ülkeler, harekete geçip büyük bir değişim meydana getirmekten çok da uzak değillerdir; zira onlar, Rabbanî İslam ideolojine, büyük servetlere ve önemli geçitlere sahiplerdir; ayrıca Müslüman ülkeler, dünyanın tam ortasında olup Allah'ın izniyle tabii olma konumundan kapalı bir çember içinde yataklardan limanlara kadar kontrol eden bir konuma dönüşecektir; zira bu ülkeler, yalnızca rezerv miktarından değil, aksine kesintisiz kontrolden kaynaklanan bir güce sahiptir; yine Müslüman ülkeler, üretimi (petrol sahaları ve fazla kapasite) ve nakliyeciyi (boru hatları ve iç tesisler) kontrol edeceği gibi aynı zamanda geçitleri de kontrol edecektir; zira (Hürmüz Boğazı, Bab el-Mandeb Boğazı, İstanbul Boğazı, Çanakkale Boğazı... ve benzerleri gibi) tüm boğazlar, bu devletin mülkiyetlerinden olacak ve fiyatlandırma, satış, sözleşmeler ve nakit mekanizmalarının tamamı bu devletin Halifesinin elinde olacaktır; işte o zaman (çok sayıda derin liman, stratejik depolar, sevkiyat noktalarına yakın rafineriler...

ve diğeri) gibi kritik altyapılar inşa edilecektir; dolayısıyla eğer Allah'ın izniyle yakında kurulacak olan Hilafet Devleti'nin olduğu ideolojik devlet, enerji kaynakları, koridorlar ve benzeri alanlar üzerindeki kontrolünü sağlamlaştırırsa, akışı takip eden değil onu yöneten küresel bir geçiş platformuna dönüşecektir.

Gerçek güç, arterleri kapamakta değil, aksine bu ideolojik devletin belirlediği bedel ve şartlar çerçevesinde onları açık tutabilme gücünde yatmaktadır; böylece yörünge istikrarı, nüfuzun en yüksek şekli haline gelecektir; zira bugün büyük devletlerin sahip olmaya çalıştıkları her şey, aslında Hilafet Devleti'nin mülküdür; çünkü Kuşak ve Yol girişimi bizim ülkemizde, yeni ipek yolu bizim ülkemizde; boğazlar bizim boğazlarımız, enerji bizim enerjimiz ve her türlü ham maddeler de bize aittir... bu söz ancak hainlerin tahtlarını yıktıktan ve Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in bizlere müjdelediği üzere Nübüvvet Minhacı üzere Raşidi Hilafet devletimizi kurmamızdan sonra gerçekleşebilir; bu ise bir hayal değil, aksine yakında dünyada ortaya çıkacak olan bir hakikattir; bu hakikat ise Allah'ın bize, İslami hayatı yeniden başlatmak ve bize vaat edilen Hilafet Devleti'ni kurarak Müslümanlara izzetini geri kazandırmak için çalışanların elleriyle yardım etmesiyle gerçekleşecektir. Dolayısıyla bu din, Allah'ın izniyle uluslararası konumun tahtına oturan bir yöneticiyle en yüksek seviyeye ulaşacaktır.

Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **بَدَأَ الْإِسْلَامُ غَرِيبًا وَسَيَعُودُ غَرِيبًا كَمَا بَدَأَ فَطُوبَى لِلْغُرَبَاءِ** **“İslam garip bir halde başladı ve yine garip bir hale dönecektir. Ne mutlu o gariplere.”** Ve Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **لَيُبْلَغَنَّ هَذَا الْأَمْرُ مَا بَلَغَ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَلَا يَتْرُكُ اللَّهُ بَيْتَ مَدْرٍ وَلَا وَبْرٍ إِلَّا أَدْخَلَهُ اللَّهُ هَذَا الدِّينَ** **“Muhakkak ki bu iş (bu dinin hakimiyeti) gece ve gündüzün ulaştığı yerlere ulaşacaktır. Allah ne bir kerpiç ev ne de bir keçe çadır bırakmayacak; azizi aziz ederek, zelili zelil ederek, bu dini ona dahil edecektir. Allah'ın bu işte aziz edeceği İslam'dır. Allah'ın bu işte zelil edeceği küfürdür.”**

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Nebil Abdulkerim